

Vår saksbehandler
Sylvia Kregnes

Vår dato
2020-05-15

Vår referanse
A03 - S:20/00881-3

Deres dato

Deres referanse

Antall vedlegg

Side
1 av 2

Til
Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO
Norge

Høringssvar til NOU 2019:26 - Fra straff til hjelp

Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) ønsker gjennom vårt høringssvar å påpeke at Rusreformutvalgets innstilling kan ha betydning for nasjonale sikkerhetsinteresser.

Sikkerhetsklarering av personell etter lov om nasjonal sikkerhet er et sentralt tiltak for å ivareta rikets sikkerhet.

En person kan bare sikkerhetsklareres dersom det ikke finnes rimelig grunn til å tvile på at personen er sikkerhetsmessig skikket. I vurderingen skal det legges vekt på forhold som er relevante for personens pålitelighet, lojalitet og dømmekraft i forbindelse med behandling av sikkerhetsgradert informasjon og tilgang til skjermingsverdige objekter og infrastruktur. Opplysninger om straffbare handlinger og opplysninger om misbruk av rusmidler kan tillegges vekt ved denne vurderingen og vil kunne være et viktig moment knyttet til om klarering skal innvilges.

For å kunne gjøre disse vurderingene er det nødvendig at klareringsmyndighetene sikres tilgang til informasjon som kan avdekke hvorvidt personer misbruker rusmidler.

Uoppdaget rusmiddelbruk skaper en risiko for at personer som ikke skulle vært gitt tilgang til sikkerhetsgradert informasjon og andre skjermingsverdige verdier, allikevel får slik tilgang. Dette kan medføre skadefølger for nasjonale sikkerhetsinteresser.

NSM har merket seg at utvalget har drøftet at Forsvaret og andre sektorer kan fastsette pliktmessig avhold fra narkotika i lov eller med hjemmel i lov. Videre har NSM merket seg at utvalget konstaterer at f.eks. Forsvaret per i dag har en rekke virkemidler for å reagere på bruk av narkotika knyttet til den særlige sikkerhetsrisikoen legal og illegal rusmiddelbruk kan utgjøre i Forsvaret. NSM bemerker til dette at sikkerhetsklarerte personer finnes i mange sektorer og etater som ikke nødvendigvis innehar de samme mulighetene til å følge opp regelverk knyttet til pliktmessig avhold som f.eks. Forsvaret. Dette understreker viktigheten av at klareringsmyndigheten får kjennskap til personers bruk av ulovlige rusmidler på et så tidlig stadium som mulig, og at rusmiddelbruk ikke kun bør følges opp i den enkeltes virksomhet.

Basert på utvalgets utredning foreslås en modell der bruk av narkotika, og erverv og innehav av en begrenset mengde narkotika til egen bruk, er ulovlige handlinger som utløser en reaksjon i form av oppmøteplikt for en rådgivningstjeneste i kommunen. Det forutsettes at

denne type reaksjon registreres på en måte som gjør at NSM får adgang til å innhente informasjonen til bruk i klareringssaker.

Roy Hunstok (ef)
Avdelingsdirektør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent hos Nasjonal sikkerhetsmyndighet og sendes uten signatur.

Kopi til:

Justis- og beredskapsdepartementet, Postboks 8005 Dep, 0030 OSLO, Norge

Forsvarsdepartementet, Postboks 8126 Dep, 0032 OSLO, Norge